

УДК 656.022

Пасічник А. М.¹, Мірошніченко С. В.²

¹ д-р ф.-м. наук, проф. Університету митної справи та фінансів

² асп. Університету митної справи та фінансів

НАПРЯМКИ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ШВИДКІСНИХ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Одним із основних факторів стабільного розвитку економіки є розбудова сучасної транспортної інфраструктури і в першу чергу наявність магістралей і транспортних засобів забезпечення швидкісних перевезень пасажирів і вантажів [1]. Саме розбудова української мережі міжнародних транспортних коридорів має стати основою розвитку транспортно-промислового комплексу та інструментом підвищення ефективності реалізації транзитного потенціалу України. В першу чергу важливе значення має подальший розвиток автомобільного транспорту, який забезпечує майже половину потреб громадян в пасажирських та вантажних перевезеннях. За експертними оцінками, проблема відновлення та модернізації української мережі автомобільних доріг для забезпечення швидкісних перевезень має стратегічне значення, оскільки

їх стан є незадовільним, зокрема більше 50 % доріг не відповідають вимогам до рівності, а близько 40 % – до міцності. При цьому Україна має достатньо високий потенціал транспортно-транзитного рейтингу в 3,75 бала (до 2002 р. 3,11) [2]. Це найвищий показник в Європі. У сусідній Польщі цей показник становить 2,92 бала (до 2002 р. 2,72). Тому розвиток інфраструктури швидкісних автотранспортних перевезень в Україні є актуальною проблемою.

В даному дослідженні проведено аналіз стану та можливих напрямків удосконалення транспортної інфраструктури та мережі автомобільних доріг для організації швидкісних перевезень автомобільним транспортом у відповідності з технічними стандартами розвинених країн. Виконано обґрунтування необхідності підвищення якості автомобільних доріг та розширення їх мережі і протяжності у відповідності до сучасних вимог.

Згідно обстежень дорожньої мережі України більшість українських доріг становлять загрозу для водіїв через поганий стан дорожнього покриття. Більше 21 тис. км доріг державного значення має незадовільний стан, що становить 46% від їх загальної протяжності. Складна ситуація склалась у кількох областях, де більша половина доріг державного значення вкриті ямами: Волинській області – 55%, Дніпропетровській – 66%, Запорізькій – 51%, Миколаївській – 67%, Одеській – 56%, Харківській – 89%, Хмельницькій – 65%, Чернігівській – 58% [3]. Всього на українських дорогах загального користування виявлено понад 3 млн. кв. м ямковості, 16 тис. мостових конструкцій потребують капітального ремонту. Крім того виявлено близько 56 тис. км доріг, що вимагають оновлення дорожньої розмітки, більше 20 тис. км доріг, де необхідно прибрати стихійні звалища та на більшості доріг потрібно здійснити вирубку порослі.

Аналіз транспортних потоків показує підвищення їх інтенсивності, зростання частки великовагових транспортних засобів, що призводить до швидкого руйнування автомобільних доріг, розрахованих на менші навантаження.

Зазначимо, що порівняно з Польщею, протяжність українських автодоріг у 2,5 рази менше, а інтенсивність руху по них нижча майже в 4 рази. Порівняння транспортної забезпеченості європейських країн наведено в табл. 1.

Такий стан автодоріг не дозволяє реалізувати нормативно встановлені швидкісні режими руху автотранспорту: на автодорозі позначений знаком «Автомагістраль» дозволена швидкість до 130 км/год, на автодорозі з проїзними частинами відокремленими одна від одної розділювальною смугою – до 110 км/год, на інших автошляхах – не більше 90 км/ч.

Результати проведених досліджень показують, що для впровадження швидкісного руху необхідно в першу чергу терміново провести ямковий ремонт та розмітку всіх автодоріг, здійснити очистку узбіччя доріг від порослі та стихійних звалищ.

Таблиця 1 – Порівняння транспортної забезпеченості України
та провідних європейських країн

Країна	Площа, тис. км	Довжина автошляхів, тис. км	Щільність автошляхів, км/тис. км ²	Довжина залізниць, тис. км	Щільність залізниць, км/тис. км ²
Україна	603,7	169,4	280,6	21,7	35,9
Польща	312,6	424,0	1355,9	22,3	71,4
Франція	551,6	951,2	1749,1	29,2	53,7
Німеччина	357,0	644,5	1805,3	41,9	117,4
Іспанія	307,6	681,2	1349,5	15,3	30,3

Розпочати реалізацію загальнодержавних проєктів з модернізації та капітального ремонту автодоріг з підвищенням їх технічного рівня на основі застосування сучасних технологій будівництва доріг з використанням залізо та фібро бетону. Повністю забезпечити цільове фінансування запропонованих заходів за рахунок акцизного збору з продаж палива.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пасічник А. М. Проблеми оцінки транспортно-експлуатаційного стану та напрямки модернізації мережі автомобільних доріг в Україні [Текст] / А. М. Пасічник // Вісник СНУ ім. В. Даля № 3 (233) 2017. – С. 150–158.
2. Пасічник А. М. Міжнародні транспортні коридори як основа реалізації транзитного потенціалу України [Текст] / А. М. Пасічник, О. М. Клен // Вісник СНУ ім. В. Даля. – 2011. – № 5 (159). Ч. 1. – С. 218–223.
3. Технічний стан автомобільних доріг загального використання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/content>.